

Δυσορθογραφία

Η δυσορθογραφία είναι μία ειδική μαθησιακή δυσκολία που εμφανίζεται σε παιδιά που κάνουν πολλά ορθογραφικά λάθη τόσο στο θέμα όσο και στις καταλήξεις των λέξεων. Συχνά τα παιδιά που παρουσιάζουν δυσλεξία (δυσκολίες στην ανάγνωση και τη γραφή) παρουσιάζουν ταυτόχρονα προβλήματα και στην ορθογραφία ωστόσο η δυσορθογραφία μπορεί να υφίσταται και μόνη της χωρίς να συνοδεύεται από διαταραχές στην αναγνωστική ικανότητα.

Τα άτομα με δυσορθογραφία, δυσκολεύονται κυρίως να κατανοήσουν τους γραμματικούς κανόνες, να βάλουν δηλαδή κάθε λέξη σε μία λογική κατηγορία σύμφωνα με το μέρος του λόγου που ανήκει, το γένος, την πτώση και τον αριθμό και να εφαρμόσουν έτσι σωστά τον ορθογραφικό κανόνα. Αδυνατώντας λοιπόν να εφαρμόσουν τον κανόνα ενώ μπορεί να τον γνωρίζουν δεν μπορούν να τον γενικεύσουν και να τον χρησιμοποιήσουν στον γραπτό τους λόγο.

Τα παιδιά με την ειδική αυτή μαθησιακή διαταραχή εκτός από τη δυσκολία που έχουν στην κατανόηση των γραμματικών χαρακτηριστικών κάνουν συνήθως δύο τύπους ορθογραφικών λαθών:

- A. τα λάθη ακουστικού τύπου όπου τα παιδιά έχουν δυσκολία στην ακουστική διάκριση των ήχων και στη σειρά διαδοχής τους (αγρός αντί αργός)
- B. τα λάθη οπτικού τύπου όπου τα παιδιά έχουν δυσκολία στην οπτική διάκριση των χαρακτηριστικών των γραμμάτων (βέλω αντί θέλω)

Αναλυτικότερα τα λάθη των παιδιών με δυσκολίες στην ορθογραφία είναι τα εξής:

- ορθογραφικά λάθη θέματος και καταλήξεως των λέξεων (δεν μπορούν να θυμηθούν τους κανόνες ορθογραφίας) αντικαταστάσεις δίψηφων συμφώνων που μοιάζουν ακουστικά μεταξύ τους (τσάκι αντί τζάκι)
- παραλείψεις γραμμάτων, συλλαβών και καταλήξεων (ξύστα αντί ξύστρα)
- αντικαταστάσεις ομόηχων άρθρων, ουσιαστικών, επιθέτων και ρημάτων (τον αντί των, σκηνή αντί σκoinί, πολλή αντί πολλοί, παίρνω αντί περνώ)
- αντικαταστάσεις σωστών γραμμάτων σε λάθος σειρά (πνάω αντί πάνω)
- αντιστροφές γραμμάτων ή λέξεων (3 αντί ε, σκιτάπι αντί σπιτάκι)
- προσθέσεις ή παραλείψεις γραμμάτων στις λέξεις (τελειώνω ή τελιώνω αντί για τελειώνω)
- φωνητική γραφή των λέξεων (γράφουν τη λέξη όπως ακριβώς την ακούν, απλοποιώντας έτσι τη λέξη οπτικά με το να χρησιμοποιούν τους πιο απλούς φθόγγους π.χ. ορέος αντί ωραίος)
- ανομοιόμορφα γράμματα, μίξη κεφαλαίων και μικρών γραμμάτων μέσα στη λέξη
- μικρές αποστάσεις ανάμεσα στις λέξεις και κόλλημα των γραμμάτων μεταξύ τους ή μεγάλες αποστάσεις ανάμεσα στις λέξεις
- μη χρήση τονισμού στις λέξεις
- συνεχόμενη επανάληψη των ίδιων λέξεων (και και)
- γραφή εκτός της γραμμής του τετραδίου

Τα παιδιά που παρουσιάζουν αυτή την ειδική μαθησιακή δυσκολία χρειάζονται ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα διδασκαλίας αφού δεν αρκεί η επανάληψη και η εξάσκηση που έχει ανάγκη ένα παιδί που είναι απλώς ανορθόγραφο. Η ειδική διδασκαλία πρέπει να στηρίζεται σε τεχνικές εμπέδωσης των ορθογραφικών κανόνων μέσω της δημιουργίας

οπτικών εικόνων και της εφαρμογής μνημονικών τεχνικών. Στόχος είναι να μπορέσει το κάθε παιδί με τη βοήθεια της κατηγοριοποίησης των λέξεων να αυτοματοποιήσει τη γνώση αλλά ταυτόχρονα να μάθει να έχει ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία επιλέγοντας μεθόδους που θα καλύπτουν τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και πάνω από όλα τις ικανότητές του.